

SPOR YAPAN VE YAPMAYAN BİREYLERİN “KADIN” KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORLARI

METAPHORS RELATING TO THE CONCEPT OF “WOMAN” OF INDIVIDUALS WHO
DO AND DO NOT SPORT

Araş. Gör. Müge SARPER KAHVECİ

Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

ORCID: 0000-0002-9731-9418

Prof. Dr. Elif KARAGÜN

Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü

ORCID: 0000-0003-1974-4117

Öğrenci Alime Ceren ÇİÇEK

Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

ORCID: 0000-0001-9549-3300

Özet

Bu çalışmanın amacı spor yapan ve yapmayan bireylerin “kadın” hakkındaki görüşlerinin metafor yoluyla belirlenmesidir. Bu araştırma nitel araştırma yöntemine uygun olarak yapılmıştır. Araştırma için 2022 yılı başında etik onay alındıktan sonra Google Forms üzerinden anketler hazırlanmış, sosyal medyadan araştırma hakkında bilgilendirme duyuruları yapılmış ve gönüllü katılmak isteyenler için anketler online olarak erişimlerine sunulmuştur. Yapılan çalışmaya düzenli spor yapan ve yapmayan toplamda 194 kişi katılmıştır. Ancak 10 adet anketin doğru doldurulmadığı yapılan incelemeler sonucunda fark edilmiş ve iptal edilmiştir. Bu sebeple 184 katılımcının verdiği yanıtlar incelemeye alınmıştır. Anketleri geçerli görülen katılımcıların “kadın” kavramına ilişkin metaforları cinsiyet değişkenine göre değerlendirilmiştir. Verilerin incelenmesi ve gruplanmasında betimsel analizler kullanılmıştır. Veriler SPSS istatistik 25.0 paket programında tanımlayıcı istatistikler kullanılarak Frekans ve % değerlerine göre analizleri yapılarak yorumlanmıştır. Katılımcıların geliştirdikleri metaforlar en yüksekten başlanarak sırasıyla “kadın” kavramına ilişkin yazılan metaforlara bakıldığında; ilk sırada “doğanın estetiği”, sonrasında “doğa ile ilişkilendirme”, sonrasında “anamlı nesne” ve son olarak “üretkenlik” kategorisinde bulunan metaforlarla daha fazla ilişkilendirilerek açıklandığı görülmüştür. Kadın katılımcılar en fazla doğanın estetiği, sonrasında doğa ile ilişkilendirme, ardından anlamlı nesne ve özgün varlık metaforları ile “kadın” kavramını ilişkilendirirken; erkeklerin ise en fazla doğanın estetiği, sonrasında doğa ile ilişkilendirme, ardından da üretkenlik ve çok yönlülük metaforları ile ilişkilendirdikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kadın algısı, spor, kadın, metafor.

Abstract

The aim of this study is to determine the opinions of individuals who do and do not do sports about “woman” through metaphor. This research was carried out in accordance with the

qualitative research method. After obtaining ethical approval for the research at the beginning of 2022, surveys were prepared via Google Forms, informative announcements were made on social media, and questionnaires were made available online for those who wish to participate voluntarily. A total of 194 people participated in the study, who did and did not exercise regularly. However, as a result of the investigations, 10 questionnaires were not filled in correctly and it was canceled. For this reason, the answers of 184 participants were analyzed. The metaphors of the participants, whose questionnaires were deemed valid, regarding the concept of "women" were evaluated according to the gender variable. Descriptive analyzes were used to analyze and group the data. The data were interpreted by using descriptive statistics in SPSS statistics 25.0 package program and analyzing them according to frequency and % values. When the metaphors developed by the participants are looked at, respectively, about the concept of "woman", starting from the highest level; It was seen that it was explained by associating more with the metaphors in the category of "nature's aesthetics", then "associating with nature", then "meaningful object" and finally "productivity". While female participants mostly associated the aesthetics of nature, then the association with nature, then the metaphors of meaningful objects and original existence, the concept of "woman"; On the other hand, it was determined that men mostly associate them with the aesthetics of nature, then associating with nature, and then with the metaphors of productivity and versatility.

Key Words: Woman perception, sport, female, metaphore.

1.GİRİŞ

Cinsiyet kelimesi ile ilgili yapılan açıklamalarda genellikle insan bedeninin erkek ya da kadın olarak belirlenmesini sağlayan anatomik ve fizyolojik faktörleri temel alarak aktarıldığı görülmektedir. Kadınlara ilgili çalışmalarda tanımlar yapılırken genelde ifade edilen kavramlardan biri de toplumsal cinsiyet algısıdır. Toplumsal cinsiyet terimi ise daha çok tıbbi bir açıklama içermeden, erkekler ve kadınlar arasındaki toplumsal ve kültürel farklılıkları ortaya koyan bir olgu olarak karşımıza çıkar. Toplumsal cinsiyetin inşa edilmesine etkisi olan bileşenlerin başında aile, eğitim, akran grubu, sosyal medya, televizyon ve kitle iletişim araçları vb çocukların içinde bulunduğu ortamlarda yayılan cinsiyetçi mesajlardan oluştuğu bildirilmiştir (Güdücü, 2018). Toplumsal cinsiyet kavramının özellikle çocukların içinde bulunduğu ortamlarda aldıkları mesajlarla şekillendiği göz önüne alındığında pandemi sürecinde sürekli evde olunması da ayrıca değerlendirilmesi gereken bir durum olarak dikkat çekmektedir. Pandemi süreci çok kendine has konularla gündemi meşgul ediyor olsa da, dünyada ve Türkiye’de kadına yüklenen toplumsal rol ile birlikte, kadın algısı da ister istemez şekillenmektedir. Spor taşıdığı misyonu gereği kültürler arası kaynaşma, kural öğrenme ve yaşamı değerlendirme açısından da katkı sunması nedeniyle pek çok fiziksel, psikolojik durumların yanı sıra sosyal olaylarda da önerilen bir etkinlik olarak düşünülmektedir.

Tarihsel süreç içerisinde insanların zorlu yaşam şartları karşısında hayatta kalma mücadelesi olarak karşımıza çıkan spor, günümüzde birtakım kurallar çerçevesinde hareket bütünlüğünün esasını oluşturan sosyal bir etkinliğe evrilmiştir (Mirzeoğlu, 2003). Zaman içerisinde yaşamda kalıcı bir yer edinen spor, toplumsal açıdan önemli bir birleştirici durumundadır. Buna rağmen toplumsal cinsiyetin dayattığı yargıların etkisinde kalmaktan o da kurtulamamıştır. Erkeğin gücünün ve üstünlüğünün ön plana çıkarılmasıyla kadınlar, spora

katılım konusunda uzun bir süre geri planda kalmışlardır (Koca, 2018; Arslan, 2018; Kavasoğlu ve Yaşar, 2016).

Toplumun bütününde olduğu gibi tarihsel süreç içerisinde farklılaşan spor ortamlarında da kadına ilişkin düşüncelerin yansımalarını gösterdiği düşünülmektedir. Kadına yönelik algının ortaya konması özellikle spor yapan ve yapmayan bireylerin kadına ilişkin bilinç altı öğrenmelerinin belirlenmesi önemli görülmektedir. Özellikle metaforun bilinç altı düşüncelerin ortaya konulmasında önemli bir araç oldukları bilgisiyle bakıldığında spor yapan ve yapmayan kadınların kadına yönelik değerlendirmelerinin metafor kavramları kullanılarak ortaya konulmasında önemli bir yöntem olarak düşünülmüştür. Bu açıdan Spor Yapan ve Yapmayan Bireylerin “Kadın” Kavramına İlişkin Metaforları nedir? Sorusuna yanıt aranarak spor yapan ve yapmayan bireylerin kadın kavramına ilişkin düşünceleri metaforlar yoluyla araştırılmak istenmiştir.

Bu açıdan Kocaeli İli İzmit merkezde özel spor tesisleri ile Karamürsel İlçe Belediyesi'nin açtığı çeşitli spor branşlarındaki kurslara katılım gösteren bireylerin kadın kavramına nasıl baktıklarını ve aynı zamanda bilinçaltılarında bu kavrama yükledikleri anlamları nasıl tasvir ettikleri belirlenmek istenmiştir. Bu açıdan “kadın” kavramına ilişkin şu sorulara yanıt aranmıştır;

• Serbest zamanlarında spor etkinliklerine katılım gösteren bireylerin “kadın” a ilişkin metaforlarında ortaya çıkan temalar nelerdir?

• Düzenli spor yapan ve yapmayan bireylerin “kadın” kavramına ilişkin kullandıkları metaforlar bir farklılık göstermekte midir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın amacı doğrultusunda ve etik kurul onayı alındıktan sonra Karamürsel ve İzmit ilçelerinde spor yapan ve yapmayan kişilere ulaşılarak kadın algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda evrene ulaşma metodu olarak Seçkisiz Olmayan Örneklem yönteminde Uygun Örneklem Yöntemi seçilmiştir. Hazırlanan ölçekler uzaktan doldurulmak üzere “Google Formlar” aracılığıyla erişime sunulmuştur. Araştırma duyuruları sosyal medyadan yapılmıştır. Gönüllülük esasına bağlı olarak uygulanan bu çalışma sonunda metafor kısmı boş bırakılan formlar elenerek toplamda 184 katılımcının doldurduğu anketler dikkate alınmıştır.

2.2. Verilerin Toplanması

Veri toplama işlemi, Google formlar aracılığıyla hazırlanan anket formu linki katılımcılarla paylaşılmıştır. İki kısım olarak hazırlanan anket formunun birinci kısımda; spor yapan ve yapmayan katılımcıların kişisel bilgilerine yer verilirken, ikinci kısımda ise açık uçlu bir soruya cevap vermeleri istenmiştir. Açık uçlu soruların yer aldığı kısımda “kadın” kavramıyla ilintili düşüncelerinin su yüzüne çıkarılması hedeflenmiştir. Bu amaçla spor yapan ve yapmayan bireylere “kadın” kavramını düşünerek ve bir varlığa benzetecek olurlarsa neye benzeteceklerini Bu cümleler; “kadın” benzer. Kısımına yazarak ve sebebini açıklamak için de çünkü ile başlayan Çünkü.....”, şeklindeki boşluğa ilk akıllarına gelenleri yazmalarını istenmiştir.

2.3. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada elde edilen veriler incelenmiş ve birbirine benzer cevaplar bir araya getirilerek gruplandırılarak gruplar isimlendirilmiştir. Katılımcıların kadın kavramına ilişkin yazdıkları metaforlar incelenmiş ve birbirine benzer olanlar aynı kategori altında sıralanmıştır. Yapılan bu kategorizasyonun güvenilirlik çalışması için uzman görüşü alınmıştır.

Metaforların sıralanması aşamasının ardından çalışmada bulunan tüm formlar tekrar gözden geçirilmiş, her bir metafor ile grup isimlerinin uyumu incelenmiş ve aralarında ilişki bulunmayan 10 metafor cümlesi uzman görüşüne de başvurularak çalışmadan elenmiştir. Eleme sürecinin sonunda, doğru gruplandığı kesinleşen 184 metafor cümlesi çalışmada değerlendirilmiştir.

Her bir metafor için belirlenen gruplar, kullanım amaçları açısından herhangi bir zıtlık oluşturmayacak biçimde her bir kavram grubu için kategorize edildiğinde ortaya 28 farklı kategori çıktığı görülmüştür. Aynı anlamı çağrıştıran kategori isimleri uzman görüşüyle birleştirilmiş, böylece “kadın” kavramıyla ilgili 24 kavramsal kategori oluşmuştur.

Bulgular kısmında araştırmaya katılan bireylerin kullandıkları metaforlar ve bu metaforları neden kullandıklarına ilişkin açıklamalar birlikte verilmiştir. Metaforu üreten katılımcının sosyo-demografik özellikleri sembollerle ifade edilmiştir. Bu kodlamalar örneklerden ardından parantez içinde; cinsiyet (K=kadın, E=erkek), yaş (Y), Spor yapma durumu (SY/SYPM) vb. şeklinde semboller kullanılarak verilmiştir.

2.4. Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliğine İlişkin Önlemler

Metafor çalışmalarında geçerlilik için araştırmanın tüm boyutları ile ince ayrıntılarına kadar açıklanmasının önemli olduğundan bahsedilmiştir. Bu açıdan bulgular bölümünde bulunan her tablonun altında katılımcıların yaptığı betimlemeler örneklerle içerisinde gösterilmiştir. Araştırmanın güvenilirliğini artırmak amacıyla kategorize edilen metaforlar arasında istatistiksel açıdan yapılacak karşılaştırma için elverişli olması için sözel ifadeler sayısal verilere dönüştürülmüştür. Araştırmanın güvenilirliği sağlamak için uzman görüşü alınmış ve kullanılan metaforların oluşturulan kategorilerle uygun olup olmadığı kontrol edilmiştir. Ayrıca güvenilirliğin hesaplamasında Miles ve Huberman (1994)'ün (akt. Karagün, 2021) uyuşum yüzdesi formülü kullanılmıştır. (Güvenirlik=Görüş birliği/[Görüş birliği+Görüş ayrılığı]*100). Bu formül aracılığıyla, kontrol edildiğinde alan uzmanları ile araştırmacı arasında “kadın” kavramı için üretilen 184 metafordan 9 adet görüş ayrılığı ortaya çıkmıştır. Spor metaforu güvenilirlik sayısı 0.95 olarak bulunmuştur.

3.BULGULAR

3.1.Katılımcıların Demografik Dağılımları

Bu bölümde değerlendirmeye alınan 184 katılımcı tarafından; “kadın” kavramına ilişkin üretilen metaforlar uzman görüşü sonrasında benzer veya yakın anlamların gruplandırılmasıyla oluşan toplam 24 adet kavramsal kategorilere ilişkin yüzdeler tablolarda halinde verilmiş ve açıklamaları yapılmıştır.

Tablo 1.

Araştırmaya Katılanların Sosyo-demografik Verilerinin Yüzdelerle Dağılımları

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Kadın	155	84.2
	Erkek	29	15.8
Yaş	17-25 yaş	41	22.3
	26-35 yaş	65	35.3
	36-45 yaş	41	22.3
	46-55 yaş	25	13.6
	55 yaş ve üzeri	12	6.5
Eğitim durumu	Okuryazar	6	3.3
	Ortaokul	7	3.8
	Lise	41	22.3
	Üniversite	113	61.4
	YL	12	6.5
	Doktora	5	2.7
Medeni durum	Evli	114	62.0
	Bekar	70	38.0
Çalışma durumu	Çalışıyor	92	50.0
	Çalışmıyor	92	50.0
Eş eğitim durumu	Okuryazar	3	1.6
	Ortaokul	14	7.6
	Lise	26	14.1
	Üniversite	71	38.6
Çocuğunuz var mı	Evet	97	52.7
	Hayır	87	47.3
Daha önce spor yaptınız mı?	Evet	126	68.5
	Hayır	58	31.5

Tablo 1'de katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine bakıldığında; cinsiyet değişkeni verilerinde %84.2'sinin (155 kişi) kadın, %15.8'inin (29 kişi) erkek; yaş değişkeni verilerinde %22.3'ünün (41 kişi) 17-25 yaş arası, %35.3'ünün (65 kişi) 26-35 yaş arası, %22.3'ünün 36-45 yaş arası, %13.6'sının 46-55 yaş arası, %6.5'inin (12 kişi) 55 yaş ve üzeri; eğitim durumu değişkeni verilerinde %3.3'ünün (6 kişi) okuryazar, %3.8'inin (7 kişi) ortaokul, %22.3'ünün (41 kişi) lise, %61.4'ünün (113 kişi) üniversite, %6.5'inin (12 kişi) yüksek lisans, %2.7'sinin (5 kişi) doktora olduğu görülmüştür. Medeni durum değişkeni verilerinde %62.0'mın (114 kişi) evli, %38.0'mın (70 kişi) bekar; çalışma durumu değişkeni verilerinde %50.0'mın (92 kişi) çalışıyor, %50.0'mın (92 kişi) çalışmıyor; eş eğitim durumu değişkeni verilerinde %1.6'sının (3 kişi) okuryazar, %7.6'sının (14 kişi) ortaokul, %14.1'inin (26 kişi) lise, %38.6'sının (71 kişi) üniversite; çocuğunuz var mı değişkeni verilerinde %52.7'sinin (97 kişi) evet, %47.3'ünün (87 kişi) hayır; daha önce spor yaptınız mı değişkeni verilerinde ise %68.5'inin (126 kişi) evet, %31.5'inin (58 kişi) hayır olduğu görülmüştür.

Tablo 2.

Kadına İlişkin Metaforlardan Oluşturulan Kavramsal Kategorilerin Yüzdelerik Dağılımları

Kavramsal Kategoriler	Kadın	
	N	%
Doğanın estetiği	54	29,3
Doğa ile ilişkilendirme	18	9,8
Anlamli nesne	13	7,1
Üretkenlik	12	6,5
Özgün varlık	12	6,5
Hayat	11	6,0
Vücudun parçası - uzuv	10	5,4
Yol gösterici	8	4,3
Çok yönlülük	7	3,8
Güçlülük	6	3,3
Eşitlik	6	3,3
Doğanın gücü ve direnci	4	2,2
Yalnlık	4	2,2
Olumlu duygu	3	1,6
Değersizleştirme	3	1,6
Teknolojik alet	2	1,1
Mutluluk	2	1,1
Olumlu canlı	2	1,1
Hassas	2	1,1
Saflık	1	,5
Sanat ile ilişkilendirme	1	,5
Karmaşıklık	1	,5
Bütünleyen-birleştirici	1	,5
Fedakârlık	1	,5
Total	184	100,0

Tablo 2'de yer alan kavramsal kategoriler incelendiğinde “kadın” kavramı için katılımcıların; ilk sırada “Doğanın estetiği” (%73.3), ikinci sırada “Doğa ile ilişkilendirme” (%39.1), üçüncü sırada “Anlamli nesne” (%34.2), dördüncü sırada “Üretkenlik” (%13), beşinci sırada “Özgün varlık” (%11.4), altıncı sırada “Hayat” (%9.7), yedinci sırada “Vücudun parçası - uzuv” (%9.7), sekizinci sırada “Yol gösterici” (8.1), dokuzuncu sırada “Çok yönlülük” (%6.5), onuncu sırada ise “Güçlülük” (%4.8) gibi kavramsal kategorilerdekileri diğer kategorilerden daha fazla oranda kullandıkları görülmüştür.

3.2. Kadın Kavramına İlişkin İşaretlenen Metaforlardan Oluşturulan Alt Kategorilerin İncelenmesi

Katılımcıların “kadın” kavramlarını açıklamada en fazla kullandıkları kategori “doğa ve hayatın bir parçası” olduğu görülmüştür. Bu kategori aynı zamanda en çok metaforun üretildiği grup olmuştur. İkinci sırada “Önem arz eden nitelik” kategorisi altında üçüncü sırada “pozitif güzel duygular” alt kategorisinde yer alan metafor yer almıştır. Son olarak “Negatif algı” kategorisi de dördüncü sırada yer almıştır. Kadınlar da erkekler de en çok “Doğa ve hayatın bir parçası” kavramsal kategorisi altında Doğanın estetiği kısmına giren metaforlar ürettikleri görülmüştür.

3.2.1. Kadını “doğa ve hayatın bir parçası” olarak gören metaforlar**Tablo 3.**

Doğa ve hayatın parçası kavramsal kategorisi altında verilen metaforlar

	Metafor adı	Spor yapan	Spor yapmayan	Toplam
1	Doğanın estetiği	42	12	54
2	Doğa ile ilişkilendirme	13	5	18
3	Hayat	7	4	11
4	Doğanın gücü ve direnci	2	2	4

Tablo 3’e bakıldığında doğa ve hayatın bir parçası kavramsal kategorisi kadın katılımcılar için birinci sırada yer alan “doğanın estetiği” metaforu (n=42 kişi) için yazılan cümlelere bakıldığında; “Kadın çiçek gibidir. Çünkü sevgi ve ilgiyle beslenmesi gerekir” (K/Y24/SY). Kadın kavramı için ikinci sırada en çok ifade edilen “Doğa ile ilişkilendirme” metaforu (n=13 kişi) için yapılan açıklamalarda; “Kadın gökkuşuğuna benzer çünkü her an renkli bir kişiliği vardır” (K/Y25/SYPM) biçiminde açıklandığı görülmüştür. Yine “Kadın” kavramı için en sık kullanılan üçüncü metafor “Hayat” (n=7 kişi) metaforu için yapılan betimlemelerde “Hayata benzer. Çünkü onsuz bir yaşam yarın kalmış bir hikayedir” (K/Y22/SYPM). Doğa ve hayatın bir parçası kategorisinde erkek katılımcılar için birinci sırada yer alan “doğanın estetiği” metaforu (n=12 kişi) için yazılan cümlelere bakıldığında; “Çiçeğe benzer çünkü ilgilenmezsen solar gider” (E/Y25/SY). Kadın kavramı için ikinci sırada en çok ifade edilen “doğa ile ilişkilendirme” metaforu (n=4 kişi) için yapılan açıklamalarda; “Kadın güneş gibidir. Çünkü onun merhameti ve sıcaklığı yoksa hem dünya hem de erkekler yaşayamaz” (E/Y30/SY), biçiminde açıklandığı görülmüştür. Yine “Kadın” kavramı için en sık kullanılan üçüncü metafor “Hayat” (n=2 kişi) metaforu için yapılan betimlemelerde “Kadın doğaya benzer. Çünkü yaşamın ta kendisidir” (E/Y24/SY).

3.2.2. Kadını pozitif ve güzel duygularla betimleyen metaforlar**Tablo 4**

Pozitif ve güzel duygular kategorisi altında verilen metaforlar

	Metafor adı	Spor yapan	Spor yapmayan	Toplam
1	Güçlülük	4	2	6
2	Eşitlik	4	2	6
3	Yalınlık	2	2	4
4	Olumlu duygu	0	2	2
5	Mutluluk	2	0	2
6	Olumlu canlı	0	2	2
7	Bütünleyici – birleştirici	0	1	1
8	Fedakârlık	0	1	1

Tablo 4’e bakıldığında pozitif ve güzel duygu kavramsal kategorisi kadın katılımcılar için birinci sırada yer alan “Güçlülük” metaforu (n=4 kişi) için yazılan tasvirlerle bakıldığında; “Kadın savaşın ortasında, cephedeki asker gibidir. Çünkü yaşamın her alanında kadın sürekli mücadele etmek ve güçlü olmak zorundadır” (K/Y23/SYPM). “Kadın” kavramı için ikinci

sırada ifade edilen “Eşitlik” metaforu (n=4 kişi) için yapılan açıklamalarda; “Erkeğe benzer çünkü bir yaratılmışlardır” (K/Y30/SYPM), biçiminde açıklandığı görülmüştür. Yine “pozitif ve güzel duygu” kavramı için kullanılan üçüncü metafor “Yalınlık” (n=2 kişi) metaforu için yapılan betimlemelerde “kadına benzer sadece insandır” (K/Y20/SYPM). Pozitif ve güzel duygu kategorisinde erkek katılımcılar için birinci sırada yer alan “Eşitlik” metaforu (n=2 kişi) için yazılan ifadelerle bakıldığında; “Erkeğe benzer. Çünkü kadın erkek eşittir” (E/Y25/SY). Kadın kavramı için ikinci sırada en çok ifade edilen “Yalınlık” metaforu (n=2 kişi) için yapılan açıklamalarda; “kadın insana benzer çünkü insandır” (E/Y38/SY), biçiminde açıklandığı görülmüştür. Yine “kadın” kavramı için sık kullanılan üçüncü metafor ise “olumlu duygu” (n=2 kişi) metaforu için yapılan betimlemelerde “kadın aşka benzer, çünkü güzelliklerle doludur” (E/Y40/SYPM).

3.2.3. Kadını önem arz eden niteliklerle ilişkilendiren metaforlar

Tablo 5

Önem arz eden nitelik kategorisi altında verilen metaforlar

	Metafor adı	Spor		Toplam
		yapan	yapmayan	
1	Anlamli nesne	10	3	13
2	Üretkenlik	7	5	12
3	Özgün varlık	10	2	12
4	Vücutun bir parçası-uzuv	5	5	10
5	Yol gösterici	5	3	8
6	Teknolojik alet	0	2	2

Tablo 5’e bakıldığında önem arz eden nitelik kategorisi kadın katılımcılar için ilk sırada yer alan “Anlamli nesne” metaforu (n=10 kişi) için yazılan tasvirlerle bakıldığında; “Mücevhere benzer, çünkü her zaman değerlidir” (K/Y40/SYPM). Kadın kavramı için ikinci sırada en çok ifade edilen “Üretkenlik” metaforu (n=7 kişi) için yapılan açıklamalarda; “Kadın toprağa benzer, çünkü baktıkça büyür, çoşar ve verimi artar” (E/Y23/G+4000/C19-), biçiminde açıklandığı görülmüştür. Yine “kadın” kavramı için en sık kullanılan üçüncü metafor “Özgün varlık” (n=10 kişi) metaforu için yapılan betimlemelerde “kadın kimseye benzemez, çünkü alameti harikadır” (K/Y28/SY). Önem arz eden nitelik kategorisinde erkek katılımcılar için birinci sırada “kadın” kavramı için “Üretkenlik” metaforu (n=5 kişi) için yapılan açıklamalarda; “Kadın toprağa benzer, çünkü varoluşun ana sebeplerindendir” (E/Y22/SY), biçiminde açıklandığı görülmüştür. İkinci sırada en çok ifade edilen “Anlamli nesne” metaforu (n=3 kişi) için yazılan cümlelere bakıldığında; “Kadın çarklardaki ufak dişliye benzer. Çünkü önemsiz sanılır ancak o olmadan sistem asla çalışamaz.” (E/Y20/SY). Son olarak “önem arz eden nitelik” kavramı için en sık kullanılan üçüncü metafor “Özgün varlık” (n=2 kişi) metaforu için yapılan betimlemelerde “Kadın kadına benzer, çünkü kadındır.” (K/Y30/SYPM).

3.2.4. Kadını negatif algılayan metaforlar

Tablo 6

Negatif algı kategorisi altında verilen metaforlar

	Metafor adı	Spor yapan	Spor yapmayan	Toplam
1	Hassas	1	1	2
2	Değersizleştirme	3	0	3
3	Karmaşıklık	1	0	1

Tablo 6'ya göre negatif algı kategorisinde kadın katılımcılara göre “kadın” kavramı ilk sırada kullanılan metafor “Değersizleştirme” (n=3 kişi) metaforu için yapılan tasvirlerde “köleye benzer, çünkü hem üretir hem çalışır.” (K/Y29/SY). Negatif algı kategorisinde erkek katılımcılara göre “kadın” kavramı ilk sırada kullanılan metafor “Karmaşıklık” (n=1 kişi) metaforu için yapılan betimlemelerde “Bulmacaya benzer, çünkü zordur” (E/Y33/SYPM).

4. TARTIŞMA

Metafor kullanılarak spor yapan ve yapmayan kadınların kadın algısının belirlenmeye çalışıldığı bu araştırmada katılımcıların genel sosyo-demografik özellikleri belirlenmiştir. Sosyo demografik özelliklerine bakıldığında; çalışmada yer alan kadınların eğitim düzeyi olarak en fazla sayının üniversite mezunları olduğu, spor yapanların oranının spor yapmayanlara göre daha fazla olduğu görülmüştür.

Araştırmanın ana amacına bağlı kalınarak metafor grupları spor yapan ve yapmayan açısından ve demografik değişkenler açısından da metaforların kişilerin bilinçaltında yatanları gün yüzüne yüzüne çıkardığı açıklamaları (Açar, vd. 2017) ve her yıl yayımlanan Dünya Ekonomik Forumu verilerinin kadın sorunlarının devam ettiğine ilişkin verileri göz önüne alındığında spor yapan ve yapmayanlar, ayrıca kadın ve erkek katılımcılar üzerinde nasıl bir etki bıraktığını belirlemek açısından değerlendirmeler yapılmıştır. Kadınlarla ilgili görüşlerin sıkça bulunduğu metafor çalışmalarına rastlansa da, kadın olgusunu spor yapan ve yapmayan kişiler açısından ele alıp karşılaştıran çalışmalara rastlanamamıştır. Yapılan bu araştırmada katılımcıların metafor yoluyla ortaya koyduğu görüşlere bakıldığında “Kadın” kavramı için; ilk sırada “Doğanın estetiği” (%29.3), ikincisinin “Doğa ile ilişkilendirme” (%9.8), üçüncüsünün “Anlamli nesne” (%7.1), dördüncüsünün “Üretkenlik” (%6.5), beşincisinin “Özgün varlık” (%6.5), altıncısının “Hayat” (%6), yedincisinin “Vücudun parçası - uzuv” (%5.4), sekizincisinin “Yol gösterici” (%4.3), dokuzuncusunun “Güçlülük” (%3.3), onuncusunun “Eşitlik” (%3.3) ve diğer kategorilerde yer alan metaforların altına yığıldığı görülmüştür.

4.1. Kadını doğa ve hayatın bir parçası olarak gören metaforlar

Literatür incelendiğinde kadının nasıl algılandığına yönelik metaforik çalışmalar daha çok akademik çevrede, öğretmenler ya da öğrenciler arasında ve sanatsal alanlarda işlenen, kadın motiflerini içermekte olduğu görülmüştür. Ancak sportif açıdan kadın algısının nasıl işlendiği incelendiğinde, sporcuların toplumsal cinsiyet ile ilgili, yeni yapılan çalışmalar olduğu görülse de kadın algısını metaforik olarak inceleyen çok çalışmaya rastlanılmamıştır. Spor yapan ve yapmayan katılımcılar, kadın kavramını “Doğa ve hayatın bir parçası” kategorisi altında bulunan, sırasıyla en çoktan daha aza doğru doğanın estetiği, doğa ile ilişkilendirme ve hayat metaforlarını kullanılarak açıklamışlardır. Daha az tercih edilen metafor ise doğanın gücü

ve direnci metaforudur. Fakat literatürdeki kadın kavramının nasıl algılandığına dair yapılan metaforik çalışmalar genellikle öğrenci, öğretmen ve akademisyenler üzerinde olsa da yapılan incelemeler sonucunda, kadın akademisyen olmaya yönelik bir metafor çalışmasında da kadın kavramının kişilerde uyandırdığı hislere karşılık olarak betimlemede “Bulut ve Su” metaforları (doğa ile ilişkilendirme kategorisi) kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca “Gökkuşacağı” ve “Ağaç” metaforlarının da yoğun olarak kullanıldığı belirlenmiştir (Başarır ve Sarı, 2015). Özkan (2017)’nin Eğitim Fakültesi öğrencileriyle “kadın” olgusu üzerine yaptığı metafor çalışmasının “Çiçek-gül” metaforları çok sık kullanılarak “kadın” olgusunun tasvir edildiği görülmüştür. Ayrıca yine “Ağaç”, “Dünya”, “Hava” ve “Su” metaforlarına da yaygın olarak başvurulduğu saptanmıştır. Mertol Yüceil (2015)’e göre farklı kategoriyle isimlendirilse de çiçek ve gül metaforları en çok tercih edilen betimlemeler olmuştur. Bu çalışmada da “Doğanın estetiği” ve “Doğa ile ilişkilendirme” kategorileri altında en çok üretilen metaforlar “çiçeğe ve güle” benzetme olurken, 2. Sırada ise “Ağaç”, “Dünya” ve “Su” metaforları kullanılmıştır. Bu açıdan bakıldığında çalışma sonuçları literatürle örtüşmüştür. Son olarak farklı çalışmalarda az da olsa “kadın” kavramının “Hayat” metaforu kullanılarak (Mertol Yüceil, 2015) ve “Dünya” metaforu aracılığıyla (Özkan, 2017) açıklandığı görülmektedir. Bu araştırmada da “Hayat” kategorisi altında aynı metaforlar kullanılarak “Kadın” kavramı açıklanmıştır. Bu bağlamda yine çalışma literatürle örtüşmüştür. Yapılan istatistiki karşılaştırmalar sonucunda kadın katılımcıların, en çok tercih edilen 3 kategori başlığı altında erkek katılımcılara göre daha fazla sayıda metafor ürettikleri saptanmıştır. Bu durumda kadın katılımcıların kendi cinsiyetlerinin tasviri olan “kadın” algısını tanımlamada, erkek katılımcılara göre daha fazla bu kategoriye kullandıkları görülmüştür. Kadınların kendilerini tasvir ederken doğa kategorisini yaygın kullanmaları kendilerini Antik Çağ’dan bu yana gelen tanrıça figürünün doğayla bir bütün olarak (Tekin, 2006) algılamalarından kaynaklandığını bizlere düşündürmüştür. Ayrıca yine yapılan istatistiki incelemeler sonucunda hem erkek katılımcıların hem de kadın kullanıcıların spor yapan grubunda yer alanlar “kadın” kavramını doğa ile spor yapmayan kadın ve erkek katılımcılara göre daha bütünleştirmiştir. Bunun sebebinin ise sporun turnuva ortamları sayesinde kişileri daha dışa dönük ve sosyal bireyler haline getirmesiyle (Filiz, 2010), hayata katkı sunarak kişinin hem kendisini hem de karşı cinsi daha iyi tanımlamasına olanak sunmasının sebep olmuş olabileceği kanısına varılmıştır.

4.2. Kadını pozitif ve güzel duygularla betimleyen metaforlar

Kadın kavramı hakkında yapılan benzetmelerde ortaya çıkan metaforların yer aldığı “Pozitif duygu ve güzel duygu” kategorisi altında “kadın” kavramı için “Güçlülük” başlığında üretilen metaforlar cinsiyetler açısından incelendiğinde, yalnızca kadın katılımcıların algılarında kendilerini güçlü olarak betimledikleri görülmüştür. “Eşitlik” başlığı altında üretilen metaforlar ise erkek katılımcılar tarafından en sık tercih edilen betimlemeler olurken, kadın katılımcılar tarafından ikinci sırada yer almıştır. Ardından “yalınlık” kadın katılımcıların başvurduğu metaforlar arasında 3. sırada yer aldığı görülmüştür. Fakat erkeklerde 3. sırayı “olumlu duygu” kategorisi altında bulunan metaforların aldığı belirlenmiştir. Diğer gruplar olan “mutluluk”, “olumlu canlı”, “bütünleyici-birleştirici” ve “fedakârlık” 2 ve daha az metafor bulundurduğu için açıklamalarda bahsedilmemiştir. Literatür incelemeleri yapıldığında Aslan (2015)’in Öğretmen adaylarının “kadın” kavramına ilişkin metaforlarının incelendiği çalışmasında kadını “Güçlü” olarak betimleyen metaforların bu çalışmada olduğu gibi kadınlar

tarafından erkeklere göre çok daha yüksek oranda tercih edildiği görülmüştür. Sargın (2018)'deki yayınında ise yine kadınların güçlülükle ilgili betimlemeler arasında “asker” metaforuna yer verdiği görülmüştür. Bu araştırmada “kadın” kavramını açıklarken gücü simgelemek adına “asker” metaforu kullanılmıştır. Aynı zamanda erkeklerin “kadın” algısını açıklamada güçlülüğe işaret eden metaforların kullanılmadığı görülmüştür. Ehtiyar ve diğerleri (2019) yaptığı çalışmada “Kadın” kavramı çok tercih edilen bir kategori olmasa da “Güç” kategorisi altında “Aslan” ve “Fil” gibi güçlü hayvan benzetmeleri içeren metaforlar kullanılarak açıklandığı görülmüştür ve yine daha çok kadın katılımcıların tercih ettiği görülmüştür. Çalışma bu bakımdan literatürle birebir örtüşmüştür. Sözer ve Özkan (2014)'e göre de kadını tasvir ederken gücü simgeleyen metaforları kadın katılımcıların daha fazla tercih ettiği görülmüştür. Ancak diğer çalışmalarda da olduğu gibi “Kadın” kavramını tanımlarken gücü vurgulayan metaforların kategori başlığıyla bizim kategori başlığımız uyuşmamıştır. Literatürle kategorizasyon bakımından uyuşmamamıza rağmen içerik bakımından çalışmamız örtüşmüştür. Mertol Yüceil (2015)'in çalışmasında ise “Kadın” kavramı açıklanırken eşitlik ve yalınlık başlıkları altında bulunan benzer metaforlar görülsede bu araştırmanın aksine “Birey ve insan olarak kadın” kategorisi altında toplamaları nedeniyle sonuçlar literatürle örtüşmediği görülmüştür. Karagün (2021)'in çalışmasında ise “Kadın” olgusu açıklanırken kullanılan metafor gruplarındaki kategori isimi “Olumlu pozitif duygu” olmasına rağmen başlık altında bulunan metafor “Güçlülük” grup isimi bakımından çalışmamız arasında uyuşmazlık bulunmaktadır. Güçlülük kategorisi altında üretilen metaforlara, başvuran cinsiyetler incelendiğinde, yalnızca kadın katılımcıların algılarında kendilerini güçlü tanımladıkları görülmüştür. Fakat erkek katılımcılar kadını güçlü gören hiçbir metaforik cümleye başvurmamışlardır. Sebebinin ise kültürel olarak toplumun ataerkil düzeninin küçük yaşlardan itibaren erkek çocuklarına güçle ilgili kavramları ve erkek egemenliğinin aşılması (Bingöl, 2014) nedeniyle bilinçaltılarında oluşan kodların erkeklerin, kadınları kendilerine nazaran daha narin algılamalarına sebep olmuş olabileceği düşünülmüştür. Literatürde yer verilen “Kadın” algısının bu araştırmadaki “Yalınlık” kategorisiyle uyumlu bir kategoriye açıklayıp açıklamadığı incelendiğinde bu kategoriye ait isimle yer alan herhangi bir veriye rastlanılamamıştır. Son olarak yapılan istatistiki incelemeler sonucunda kendini güçlü olarak nitelendiren kadın katılımcılarının çoğunun daha önce spor yapan katılımcılardan oluştuğu belirlenmiştir. Spor yapan kadınların kendini daha güçlü görmesinin sebebi ise spor yapan bireylerin özgüven düzeyi üzerine olumlu etkisinin bulunmasının (Damar ve Uçan, 2021) sebep olduğu düşünülmüştür.

4.3. Kadını önem arz eden nitelikle ilişkilendiren metaforlar

Spor yapan ve yapmayan katılımcılar, “Kadın” kavramını “Önem arz eden nitelik” kategorisi altında bulunan başlıklardan en çok “Anlamli nesne” metaforunu kullanarak ifade ettikleri görülmüştür. İkinci sırada “Üretkenlik” ve “Özgün varlık” metaforlarının aynı sayıda tercih edildiği görülmüştür. Üçüncü sırada ise “Vücudun bir parçası-uzuv” metaforunun takip ettiği görülmüştür. Daha az tercih edilen “Yol gösterici” ve “Teknolojik alet” metaforları 2 veya daha az kullanıldığı için hakkında açıklama yapılmamıştır. Literatürde “Kadın” ile ilgili yapılan metafor çalışmaları incelendiğinde, Özkan (2017) Eğitim Fakültesi öğrencilerine yaptığı çalışmasında öğrencilerin “Kadın” kavramını algılama biçimleri ve bununla ilgili ürettikleri “Nesne” kategorisi altında üretilen “Elmas” ve “Kitap” metaforları, bu çalışmadaki

“Mücevher” ve “Kitap” metaforlarımızla benzerlik göstermektedir. Ancak bu çalışmada kategorimiz 3. sırada yer alırken, Özkan (2017)’nin yaptığı çalışmada tercih edilme sıklığı açısından daha alt sıralarda olduğu görülmüştür. Sözer ve Özkan (2014)’ün çalışmasında “Kadın” olgusunu “Nesne” kategorisi altında daha çok “Kitap” metaforu kullanılarak betimlendiği görülmüştür, bu çalışmadaki “Anlamlı nesne” kategorisiyle ve üretilen metaforla uyduğu görülmektedir. Üretilme sıklığına bakılarak buldukları sıralar incelendiğinde; alt sıralarda buldukları görülmüştür. Bu durum çalışmamızdaki sıralamayla örtüşmemektedir. Ehtiyar ve diğerleri (2019) “Kadın” ı tanımlarken “Üretken biri olarak kadın akademisyen” kategorisiyle, bu çalışmadaki “Üretkenlik” kategorisinin uyduğu görüle de bahsedilen sıralama bakımından uyumadığı görülmüştür. Aslan (2015)’in yaptığı çalışmada ise katılımcıların “Kadın”ı “Anne, Eş ya da Doğurganlık Özelliği” kategorisi altında en çok “Toprak” ve “Ağaç” metaforları üreterek betimledikleri görülmüştür. Yapılan karşılaştırma sonucunda bu çalışmadaki “Üretkenlik” kategorisi sırası ve üretilen metaforlar ile birebir bağdaşmıştır. Mertol Yüceil (2015) tarafında yapılan çalışmada “Üretici ve emekçi olarak kadın” kategorisi altında “Ağaç” ve “Toprak” metaforlarının kullanıldığı saptanmış ve bu çalışmada yer alan “Üretkenlik” kategorisi altında üretilen metaforlar ile örtüştüğü belirlenmiştir. Ehtiyar ve diğerleri (2021)’in yaptığı çalışmadaki kategoriler incelendiğinde “Mucizevi varlık” kategorisinde kullanılan metaforlar kategorinin bu çalışmadaki “Özgün varlık” kategorisiyle uyduğu belirlenmiştir. Başarır ve Sarı (2015)’te ise aynı biçimde “Mucizevi varlık” kategorisi kullanılmış ve aynı anlamı taşımakta olduğu belirlenmiştir. Ancak her iki çalışma da sıralama bakımından çalışmamızla uyumamıştır. Yapılan literatür taramaları sonucu “Kadın” olgusunu “Vücudun bir parçası ya da uzvu” olarak gören bir kategoriye rastlanmamıştır. Genel veri incelemesi sonucunda spor yapan katılımcıların diğer kategorilerde de olduğu gibi spor yapmayan katılımcılara göre daha çok metaforlar ürettikleri görülmüştür. Tüm bu veriler göz önünde bulundurulduğunda bu kategoriyle ilişkili olarak literatürde en çok üzerinde durulan tema kadının üretkenliği olmuştur. Bunun sebebinin ise eski çağlardan bu yana kadını hep doğurganlığıyla ön plana çıkaran tanrıçalardan pek çok efsanede bahsedilmekte (Ana tanrıça gibi) olması (Özcan Elçi, 2018) ve öğretilerin içerisinde üretkenliği vurgulamak amacıyla doğanın içerisinde toprak vurgusunun (Doğa Ana, Toprak tanrıçası Kibele gibi) yapılması (Batuk, 2009) spor yapan ve yapmayan katılımcıların, sportif uğraşlarından bağımsız olarak genel öğretiler yüzünden bilinçaltılarında kadın olgusunun bu yolla açıklanmasını sağlamış olabileceğini düşündürmüştür.

4.4. Kadını negatif algılayan metaforlar

Spor yapan ve yapmayan katılımcılar, “kadın” kavramını “Kadını negatif algılama” kategorisi altında bulunan başlıklardan en çok “Değersizleştirme” ile ilgili metaforları kullanarak ifade ettikleri görülmüştür. İkinci sırada “Hassaslık” ile ilgili metaforları tercih edildiği görülmüştür. Üçüncü sırada ise “Karmaşıklık” metaforunun takip ettiği görülmüştür. Fakat metafor üretim sayılarına bakıldığında yalnızca 1. sıradaki “Değersizleştirme” ile ilgili metaforların üretildiği sayı daha fazladır. Diğer metaforlar yalnızca 1 kez kullanıldığı görülmüştür. Sözer ve Özkan (2014)’te “Soyut” kategorisi altında üretilen metaforlar bu çalışmadaki kategoriye uygunluk gösterdiği anlaşılmış ve sıralama bakımından aynı bu çalışmada olduğu gibi en son sırada yer almıştır. Sargın (2018)’in çalışmasında “kadın” olgusunu tasvir ederken kullanılan metaforlar arasında olumsuz görüşlerin yine son sırada yer

aldığı görülmüştür. Çalışmamızın literatürle uyumlu olduğu görülmüştür. Yapılan veri incelemeleri sonucunda bu yorumlara erkeklerin yerine yalnızca spor yapan kadın katılımcıların başvurduğu görülmüştür. Toplumda özellikle son dönemlerde kadın cinayetleri ve onlarla ilgili yapılan haberler içerisinde katillerin salıverilmesi gibi durumların kadını değersizleştirmeye yönelik tutumlar barındırmasıyla (Karaca, 2021) kadınların kendilerini değersiz algılamalarına sebep olmuştur. Bu durum kadınlar üzerinde o kadar olumsuz bir etkiye sebep olmaktadır ki maalesef bu koskoca algıyı yıkmaya ne sportif beceriler ne de düzenli spor yapma durumu olumlu olarak etkileyememiştir. Ancak son yıllarda kadınların da spora katılımının artması (Koca ve Bulgu, 2006) ilerleyen yıllardaki negatif kadın algılarının yıkılmasında sporun ön ayak olacağı düşünülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada Spor yapan ve yapmayan katılımcıların; kadını tanımlarken ürettiği metaforlar ve bu metaforlara yükledikleri anlamlar doğrultusunda 4 kategori altında toplanarak gerekli istatistiki karşılaştırmalar yapılmış ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda katılımcıların kadın olgusu hakkında bilinçaltılarında yatan düşünceler su yüzüne çıkarılmıştır. Yapılan analizler sonucunda en çoktan aza doğru “Doğanın estetiği”, “Doğa ile ilişkilendirme”, “Anlamli nesne”, “Üretkenlik” ve “Özgün varlık” metaforlarının tercih edildiği görülmüştür. Elde edilen bilgiler ışığında kadın katılımcıların, erkek katılımcılara göre “Kadın” olgusunu betimlemelerinin sıklık bakımından daha fazla olduğu görülmüştür. Ancak her ne kadar erkekler tarafından az yorum bulunsa da sonuç bakımından kadın olgusunu tasvir etmede erkeklerin de orijinal fikirleri ve pozitif katkısı oldukça yüksek seviyede bulunmaktadır.

- İleride yapılacak çalışmalarda daha geniş örneklem gruplarına ulaşılması.
- Kadın olgusuyla ilgili daha fazla veri elde edebilmek adına farklı spor branşlarında ve ülkenin farklı illerinde benzer çalışmaların yapılması

KAYNAKLAR

- Açar, D., Kaya, G., & Güneş, G. (2017). Özel Gereksinimli Bireyler Hakkındaki Görüşlere İlişkin Metafor Çalışması. *Electronic Journal of Social Sciences*, 16(62): ss. 935-944.
- Arslan, R. (2018). Medya Boyutuyla Kadın ve Spor. Kırbaş, Ş. (Ed.), *Kadın ve spor içinde* (255-282). Ankara: Gazi kitabevi.
- Aslan, G. (2015). Öğretmen Adaylarının Toplumsal Cinsiyet Algılarına İlişkin Metaforik Bir Çözümleme. *Eğitim ve Bilim*, 40(181): ss. 363-384.
- Başarır, F., & Sarı, M. (2015). Kadın Akademisyenlerin “Kadın Akademisyen Olma” Ya İlişkin Algılarının Metaforlar Yoluyla İncelenmesi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 5(1): ss. 41-51.
- Batuk, C. (2009). “Mit, Tarih ve Gerçeklik Sorunu”, *Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi*, 6(1): ss. 27-53.
- Bingöl, O. (2014). Toplumsal Cinsiyet Olgusu ve Türkiye’de Kadınlık. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16 (Özel Sayı I): ss. 108-114.
- Damar, İ., & Uçan, Y. (2021). Spor Yapan ve Yapmayan Yetişkin Bireylerin Özgüven Düzeylerinin İncelenmesi. *Uluslararası Beden Eğitimi Spor ve Teknolojileri Dergisi*, 2(2): ss. 1-10.
- Ehtiyar, V.R., Solmaz, C., & Üst Can, Ç. (2019). “Kadın Akademisyen” Olmak: Turizm Alanındaki Kadın Akademisyenlere Yönelik Bir Metafor Çalışması. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 16(2): ss. 296-318.
- Filiz, Z. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşmesinde Spora Katılımın Değerlendirilmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3): ss. 192-203.
- Güdücü, B. (2018). Biyolojik Cinsiyet ve Toplumsal Cinsiyet. Ed. D. Şenol, H.E. Kaya, *Toplumsal Cinsiyet Sosyolojisi* (s. 13-32), İstanbul: Lisans yayıncılık.
- Karaca, K. (2021). Kadın Cinayeti Haberlerinin Medyadaki Söylemsel Temsillerinin İncelenmesi. 20th International Conference on Turkish Linguistics. Abstract book.
- Karagün, E. (2021). İlkokul ve Ortaokulda Farklı Branşlarda Çalışan Öğretmenlerin “Beden Eğitimi” ve “Spor” Kavramlarına İlişkin Metaforları. *Eğitim ve Bilim Dergisi*. 46(208): ss. 79-104.
- Kavasoglu, İ., & Yaşar, M. (2016). Toplumsal cinsiyet normlarının dışındaki sporcular. *Spor Bilimleri Dergisi*, 27(3): ss. 118-132.
- Koca, C. (2018). Türkiye’de katılımcı demokrasinin güçlendirilmesi: Toplumsal cinsiyet eşitliğinin izlenmesi projesi, *Sporda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme*, Ankara: CEİD Yayınları.
- Koca, C., & Bulgu, N. (2006). Spor ve Toplumsal Cinsiyet: Genel Bir Bakış. *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences*, 17(2): 81-99.
- Mertol Yüceil, H. (2015). Üniversite öğrencilerinin kadına ilişkin metaforik algıları On dokuz Mayıs Üniversitesi örneği (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir.
- Mirzeoğlu, N. (2003). *Spor Bilimlerine Giriş*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.

Özcan Elçi, D. (2018). Batı ve Doğu Mitolojilerinde Kadın İmgesi: Tanrıça'lar. *Atlas International Refereed Journal on Social Sciences*, 4(11): 826-840.

Özkan, R. (2017). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kadın Olgusuna İlişkin Algılarının Belirlenmesi. *HAYEF Journal of Education*, 14(2): 7-31.

Sargın, N. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Kadın Kavramına İlişkin Metaforları: Necmettin Erbakan Üniversitesi Örneği. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi Journal of Research in Education and Teaching*, 7(2): 22-28. ISSN: 2146-9199.

Sözer, M. A., & Özkan, R. (2014). Öğretmen adaylarının kadın olgusuna ilişkin algılarının belirlenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1): ss. 265-278.

Tekin, A. (2006). Tanrıçalar ve Kadın Belleği. *Kadın Araştırmaları Dergisi*, 0(9): ss. 111-138.